

Briuselis, 2021 05 18
COM(2021) 251 final

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

21-ojo amžiaus verslo apmokestinimas

1. ES mokesčių politikos sistema

1.1. Kontekstas

Praėjusiais metais ES verslo apmokestinimo politikos kontekstas iš esmės pasikeitė. Koronavirusas padarė didelį poveikį Europos ir pasaulio visuomenei ir ekonomikai. Visuomenės sveikatos problema peraugo į didžiausią ekonomikos krizę ES istorijoje, o ši lėmė skaudžius socialinius padarinius ir nelygybės augimą.

Pandemija kilo vykstant ryškioms mūsų ekonomiką ir visuomenę keičiančioms tendencijoms, tarp kurių – **visuomenės senėjimas, klimato kaita, aplinkos būklės blogėjimas, globalizacija ir darbo rinkos permainos**. Pandemija taip pat paspartino anksčiau prasidėjusias **skaitmenizacijos** tendencijas: vis daugiau žmonių ir įmonių perka, dirba, bendrauja ir vykdo veiklą internetu. Šios tendencijos turi didelės įtakos esamoms mokesčio bazėms, todėl reikia svarstyti, kokio pavidalo būsimos mokesčio sistemos būtų veiksmingos, tvarios ir teisingos, atsižvelgiant ir į bendrą mokesčių sandarą (žr. 1 langelį).

Be to, dabar sutariama, kad pamatinės sąvokos (rezidavimo vieta mokesčių tikslais ir šaltinis), kuriomis praėjusį amžių grįsta tarptautinė mokesčių sistema, yra pasenusios. Verslo praktika šiuo metu dažnai susijusi su veiklos vykdymu valstybėje joje nebūnant fiziškai. Tokiomis aplinkybėmis dabartinės taisyklės netinka, o ekonomikos skaitmenizacija atvėrė ir naujų galimybių taikant mokesčių planavimo schemas manipuliuoti galiojančiais principais.

Į tai reaguodamos vyriausybės vis dažniau imasi nevienodų kovos su mokesčių vengimu ir slėpimu priemonių. Nors jos padėjo sėkmingai spręsti konkrečias problemas, bendra padėtis tapo dar sudėtingesnė. Dėl daugybės mokesčių skandalų, griežto valstybės pagalbos taisyklių vykdymo užtikrinimo ir poreikio finansuoti viešąsias išlaidas po finansų krizės šio amžiaus antrojo dešimtmečio pradžioje suintensyvėjo diskusijos dėl tarptautinės pelno mokesčio sistemos reformos ir buvo pradėtas EBPO ir G 20 vadovaujamas mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo (BEPS) projektas¹. 2015 m. gauti pirminiai šio proceso rezultatai. Jie buvo įgyvendinti ES, be kita ko, priimant kovos su mokesčių vengimu direktyvas². Šiuo metu tarptautinėse diskusijose ieškoma visuotinio sprendimo, kaip reformuoti pasenusią tarptautinę pelno mokesčio sistemą persikirstant apmokestinimo teises ir nustatant minimalų efektyvųjį apmokestinimą. Nuo šių diskusijų turinio priklauso, kurlink pakryps būsima ES verslo mokesčių darbotvarkė, nepriklausomai nuo to, ar konkretus visuotinis susitarimas bus pasiektas

Be to, tarptautiniai partneriai, pvz., JAV, jau paskelbė ketinantys formuoti savąją artimiausių kelerių metų verslo mokesčių darbotvarkę, kuri būtų grindžiama tarptautinėmis diskusijomis, bet jomis neapsiribotų. Tie veiksmai parodo, kad norint finansuoti viešąsias investicijas reikia pajamų, kurios užtikrintų tobulinamąjį atkūrimą ir remtų bei palaikytų įtraukų ekonomikos

¹ Dabar šiame projekte dalyvauja 139 jurisdikcijos visame pasaulyje.

² 2016 m. liepos 12 d. Tarybos direktyva (ES) 2016/1164, kuria nustatomos kovos su mokesčių vengimo praktika, tiesiogiai veikiančia vidaus rinkos veikimą, taisyklės, OL L 193, 2016 7 19, p. 1.

atsigavimą. Kitos šalys, pvz., Jungtinė Karalystė, taip pat paskelbė apie pelno apmokestinimo po COVID-19 priemones.

Šiomis aplinkybėmis ES reikia patikimos, veiksmingos ir teisingos mokesčių sistemos, kuri atitiktų **viešojo finansavimo poreikius** ir kartu remtų ekonomikos atsigavimą ir žaliąją bei skaitmeninę pertvarką sudarydama palankias **sąlygas teisingam, tvariam ir darbo vietų kūrimą užtikrinančiam ekonomikos augimui ir investavimui**.

1.2. ES mokesčių politikos darbotvarkė

ES veiksmai verslo apmokestinimo srityje turi būti susieti su visapusiška ES mokesčių darbotvarke. Jos pamatas yra poreikis turėti subalansuotą mokestinių pajamų derinį ir teisingumo, veiksmingumo ir paprastumo principais grindžiamą mokesčių sistemą.

To siekiant itin svarbūs toliau nurodyti prioritetai.

(i) Sąlygų teisingam ir tvariam augimui sudarymas

ES mokesčių darbotvarkė padeda siekti bendro tikslo – sudaryti sąlygas teisingam ir tvariam ekonomikos augimui remiant platesnio masto ES politiką: Europos žaliąjį kursą³, Komisijos skaitmeninę darbotvarkę, Europos naują pramonės strategiją⁴ ir kapitalo rinkų sąjungą⁵. Ji taip pat turėtų prisidėti prie įtraukaus ekonomikos atsigavimo pagal Europos socialinių teisių ramsčio principus.

Siekiant Europos žaliojo kurso tikslų neišvengiamai reikalinga mokesčių sistema, kuri būtų palanki žaliajai pertvarkai. Mokestinės priemonės turės būti derinamos su kitomis aplinkosauginėmis kainodaros priemonėmis, taip pat su reglamentavimo priemonėmis, tinkamai atsižvelgiant į paskirstomąjį poveikį, kad būtų užtikrintas pertvarkos teisingumas.

Svarbus ES lygmens žingsnis šia linkme bus rengiamas pasiūlymas reformuoti Energijos mokesčių direktyvą⁶. Jos peržiūra papildys kitas pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinio iniciatyvas: bus racionalizuota minimalių tarifų sistema ir panaikintos pasenusios išimtys bei lengvatiniai tarifai. Tame pačiame Komisijos dokumentų rinkinyje bus pasiūlyti nauji ir reformuoti kainodaros mechanizmai, kurie padėtų siekti ES kovos su klimato kaita tikslų, visų pirma pasienio anglies dioksido mokesčio mechanizmas ir pasiūlymas dėl peržiūrėtos ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos. Nacionaliniu lygmeniu valstybės narės turėtų dėti daugiau pastangų įkainoti išorinį poveikį⁷, tinkamai atsižvelgdamos

³ COM(2019) 640 *final*.

⁴ COM(2020) 102 *final*.

⁵ Žr., pvz., COM(2020) 590 *final*.

⁶ 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyva 2003/96/EB, pakeičianti Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą, OL L 283, 2003 10 31, p. 51.

⁷ SESV 191 straipsnio 2 dalyje raginama įkainoti taršos ar kitos žalingos veiklos neigiamą išorinį poveikį, o 2021 m. metinėje tvaraus augimo strategijoje valstybės narės raginamos savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose numatyti struktūrines reformas, įskaitant „mokesčių sistemos reformas, pavyzdžiui, darbo jėgai užkrautą mokesčių našta keičiant mažesnę iškraipomąjį poveikį turinčiais mokesčiais“ (COM(2020) 575).

į visus neigiamus socialinius padarinius, ir palaipsniui panaikinti žalingas subsidijas, be kita ko, per platesnio masto mokesčių reformas⁸.

Skaitmeninio dešimtmečio komunikate⁹ Komisija nustatė ES skaitmeninės pertvarkos iki 2030 m. tikslus. Apmokestinimas turi palengvinti šią pertvarką – sukurti aplinką, kurioje skaitmeninės įmonės galėtų klestėti. Kita vertus, mokesčių sistemą reikia pritaikyti, kad ji geriau atitiktų skaitmeninės ekonomikos realijas. Tuo tikslu reikia ir skaitmenizuoti mokesčių administravimą.

ES mokesčių sistema turi būti sudaryta taip, kad padėtų stiprinti bendrąją rinką Europos ekonomikos atsigavimo reikmėms pagal naują 2020 m. pramonės strategiją ir 2021 m. gegužės mėn. priimtą ją atnaujinantį dokumentą¹⁰. Reikalavimų laikymosi išlaidos įmonėms turėtų būti mažesnės, mokesčių sistema taip pat turėtų palengvinti tarpvalstybines investicijas ir sukurti tinkamą aplinką, kad žaliojoje ir skaitmeninėje Europoje klestėtų ir MVĮ, ir didesnės įmonės.

ES mokesčių sistemai taip pat tenka svarbi funkcija prisidėti prie kapitalo rinkų sąjungos¹¹ kūrimo, visų pirma šalinant tarpvalstybinių investicijų mokestines kliūtis ir sprendžiant įsiskolinimui palankaus mokestinio iškraipymo problemą.

(ii) Efektyvaus apmokestinimo užtikrinimas

Norint turėti lėšų kokybiškų viešųjų paslaugų finansavimui labai svarbu užtikrinti veiksmingą mokestinių pajamų surinkimą, be kurio neįmanoma teisingai paskirstyti mokesčių našta mokesčių mokėtojams. Jis taip pat padeda užtikrinti vienodas sąlygas įmonėms ir taip didinti ES konkurencingumą. Dėl mokestinio sukčiavimo, mokesčių slėpimo ir vengimo ES kasmet prarandami milijardai eurų¹². Atskirų valstybių narių mokesčių nuostatos taip pat gali lemti pajamų praradimą kitoms ES valstybėms narėms, pavyzdžiui, tais atvejais, kai autoriniai atlyginimai ir palūkanos gali būti išmokami gavėjams mažų mokesčių jurisdikcijose arba jurisdikcijose, kuriose mokesčių nėra, nesumokėjus mokesčių Europos Sąjungoje.

1 langelis. ES mokesčių sandara pakeliui į 2050 m.

Mokesčių sistemas reikės modernizuoti, kad jos geriau atspindėtų esamus ir būsimus

⁸ Siekdama prisidėti prie šio proceso ir atsižvelgdama į būsimą Europos Audito Rūmų ataskaitą, Komisija priims rekomendacijas, kaip labiau įtvirtinti atitinkamas priemones ir paskatas siekiant geriau įgyvendinti principą „teršėjas moka“ ir taip pabaigti „nemokamos taršos“ erą, COM(2021) 400.

⁹ COM(2021) 118 final.

¹⁰ COM(2021) 350 final.

¹¹ COM(2020) 590 final.

¹² Dėl asmenų mokesčių slėpimo tarptautiniu mastu ES valstybės narės kasmet praranda 46 mlrd. EUR mokestinių pajamų. Žr. *ECOPA and CASE (2019) Estimating International Tax Evasion by Individuals, Taxation Papers* 76. Be to, apskaičiuota, kad ES kasmet prarandama 35–70 mlrd. EUR dėl pelno mokesčio vengimo. Žr. *Dover, R., Ferrett, B., Gravino, D., Jones, E., & Merler, S. (2015) Bringing transparency, coordination and convergence to corporate tax policies in the European Union, European Parliamentary Research Service, PE 558.773; Álvarez-Martínez, M., Barrios, S., d'Andria, D., Gesualdo, M., Nicodème, G., & Pycroft, J. (2018) How Large is the Corporate Tax Base Erosion and Profit Shifting? A General Equilibrium Approach, CEPR Discussion Papers 12637; ir Tørsløv, T., Wier, L., & Zucman, G. (2018) The Missing Profits of Nations, NBER Working Paper 24701.*

ekonominius ir socialinius pokyčius. Valstybių narių biudžetai labai priklauso nuo darbo jėgos mokesčių, įskaitant socialines įmokas: jie sudaro daugiau kaip 50 % visų ES 27 mokestinių pajamų. PVM sudaro daugiau kaip 15 % visų mokestinių pajamų, o kitos mokesčių bazės atneša palyginti nedaug, pvz., aplinkosaugos mokesčiai apie 6 %, nekilnojamojo turto mokesčiai apie 5 %, o įmonių pelno mokesčiai apie 7 %¹³. Nors per pastaruosius du dešimtmečius bendra mokestinių pajamų sudėtis ES išliko palyginti stabili¹⁴, tikėtina, kad tokios didžiosios tendencijos kaip klimato kaita ir skaitmeninė darbo rinkos transformacija turės įtakos būsimai mokesčių sandarai ES valstybėse narėse.

Senėjant gyventojams ir populiarėjant nestandartiniam darbui gali sumažėti galimybės iš darbo jėgos mokesčių gauti tokias pat pajamas kaip dabar. Todėl, pasinaudojant Žaliaja knyga dėl senėjimo¹⁵ ir 2021 m. ataskaita dėl senėjimo¹⁶ ir atsižvelgiant į tvarių pajamų poreikį ir kartų tarpusavio teisingumą, reikės permąstyti darbo apmokestinimą ir pasekmes kitoms mokesčių bazėms ir stiprinti socialinės apsaugos sistemų tvarumą. Siekiant remti konkurencingumą, užimtumą ir darbo vietų kūrimą po krizės turės būti toliau mažinama darbo mokesčių našta, kuri, palyginti ir su kitomis išsivysčiusios ekonomikos šalimis, Europos Sąjungoje tradiciškai didelė¹⁷.

Pažymėtina, kad ir vartojimo mokesčio tarifai jau yra istoriškai aukšti, nes po finansų krizės buvo padidinti PVM tarifai. Pirmiausia reikėtų riboti neefektyvų lengvatinių PVM tarifų ir atleidimo nuo PVM naudojimą, nes jis dažnai nepadeda pasiekti užsibrėžto politikos tikslo.

ES šalių mokesčių politikoje ir toliau vis didesnę svarbą įgyja elgsenos mokesčiai, pvz., aplinkos ir sveikatos mokesčiai. Tinkamai parengti aplinkos mokesčiai padeda remti žaliąją pertvarką – siunčia teisingus kainos signalus ir įgyvendina principą „teršėjas moka“¹⁸. Jie taip pat atneša pajamų, kurios galėtų kompensuoti tam tikrą reikalingą darbo jėgos mokesčių mažinimą. Panašiai sveikatos mokesčiai, pavyzdžiui, tabako ar alkoholio mokesčiai, gali pagerinti visuomenės sveikatą ir išgelbėti gyvybes kartu sumažindami spaudimą visuomenės sveikatos sistemoms.

Galiausiai, siekiant perspektyvios mokesčių sandaros reikės teisingai ir veiksmingai apmokestinti tiek fizinių asmenų, tiek bendrovių kapitalo pajamas. Kartu reikės supaprastinimo ir kitų priemonių, kurios sumažintų administravimo sudėtingumą. Be to, palyginti veiksminga mokestinių pajamų didinimo priemonė gali būti periodiniai nekilnojamojo turto mokesčiai. Tačiau reikia tinkamai susitvarkyti su pasiskirstymo ir administravimo iššūkiais, susijusiais su turto vertinimu.

Tokiomis aplinkybėmis Komisija inicijuos platesnio masto svarstymus, kuriuos baigti

¹³ https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/economic-analysis-taxation/data-taxation_en

¹⁴ European Commission, *Annual Review of Taxation – 2021 Edition* (pasirodys netrukus).

¹⁵ COM(2021) 50 final, 2021 m. sausio 27 d.

¹⁶ *The 2021 Ageing Report. Economic & Budgetary Projections for the EU Member States (2019-2070). Institutional Paper 148*. May 2021.

¹⁷ 2012–2020 m. ES 27 vienam gyvenančiam asmeniui, uždirbančiam vidutinį darbo užmokestį, vidutinis mokesčių pleištas sumažėjo daugiau kaip 2 procentiniais punktais.

¹⁸ SESV 191 straipsnio 2 dalis.

numatyta 2022 m. mokesčių simpoziume dėl ES mokesčių sandaros pakeliui į 2050 m. Svarstant bus atsižvelgta į išdėstytus principus, taip pat į mokesčių sandaros galimų pakeitimų pasiskirstymo poveikį, be kita ko, į jų poveikį mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams.

Šiame skirsnyje aptarti principai taip pat turėtų būti taikomi ES biudžetą finansuojančiai nuosavų išteklių sistemai. Pagal Europos Vadovų Tarybos suteiktus įgaliojimus ir įsipareigojimus, prisiimtus tarpinstituciniame susitarime¹⁹, pridėtame prie naujos daugiametės finansinės programos, Komisija taip pat pateiks pasiūlymus dėl naujų nuosavų išteklių, kurie padės grąžinti „NextGenerationEU“ paskolas. Po pirminio pasiūlymų rinkinio 2021 m. liepos mėn., kuriame bus pasiūlymai dėl pasienio anglies dioksido mokesčio mechanizmo, skaitmeninio mokesčio ir ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos peržiūros, Komisija pasiūlys papildomų naujų nuosavų išteklių, tarp kurių galėtų būti finansinių sandorių mokestis ir su įmonių sektoriumi susiję nuosavi ištekliai.

Pasiūlymas dėl pasienio anglies dioksido mokesčio mechanizmo bus rengiamas pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinio dalis. Juo bus siekiama sumažinti anglies dioksido nutekėjimo riziką užtikrinant, kad importo kaina tiksliau atspindėtų išmetamo anglies dioksido kiekį, jei trečiosios šalys nevykdo panašaus užmojo klimato politikos. Jis taip pat padės siekti klimato tikslų, nes skatins trečiųjų šalių gamintojus ir ES importuotojus diegti mažo anglies dioksido kiekio technologijas. Pasienio anglies dioksido mokesčio mechanizmas bus visiškai suderintas su PPO ir kitais tarptautiniais įsipareigojimais.

Skaitmeninės įmonės paprastai moka mažesnius mokesčius nei kitos bendrovės, o jų mokamais mokesčiais ne visada gali pasinaudoti tos šalys, kuriose jos vykdo veiklą. Skaitmeninis mokestis užtikrins teisingą skaitmeninio sektoriaus indėlį į ES ekonomikos atsigavimo finansavimą ir apskritai plačiosios visuomenės reikmių tenkinimą. Jis bus parengtas taip, kad nebūtų priklausomas nuo būsimo visuotinio susitarimo dėl tarptautinės pelno mokesčio reformos ir atitiktų PPO bei kitus tarptautinius įsipareigojimus²⁰. Šis mokestis bus priderintas prie pamatinio politikos tikslo remti ir spartinti skaitmeninę pertvarką. Po įvedimo mokestis bus taikomas kartu įgyvendinant EBPO susitarimą dėl didžiausių tarptautinių bendrovių mokesčio bazės dalies pasidalijimo, kai šis susitarimas bus ratifikuotas ir perkeltas į ES teisę.

1.3. Kaip keisis ES verslo apmokestinimas?

Verslo apmokestinimas turėtų užtikrinti **teisingą mokesčių naštos pasidalijimą tarp įmonių** ir teisingą **apmokestinamųjų pajamų pasidalijimą tarp skirtingų jurisdikcijų**. Siekiant

¹⁹ Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo (OL L 433I, 2020 12 22, p. 28–46).

²⁰ Šis pasiūlymas skirsis nuo 2018 m. pasiūlymų dėl skaitmeninių paslaugų mokesčio (COM(2018) 148 *final*) ir dėl reikšmingos skaitmeninės veiklavietės (COM(2018) 147 *final*), kurie bus atsiimti.

sumažinti reikalavimų laikymosi išlaidas, **bendra sistema turėtų būti paprasta**. Ji turėtų sudaryti palankesnes sąlygas investicijoms ir ekonomikos augimui ir taip stiprinti bendrąją rinką. Nors kitose srityse daug kliūčių bendrajai rinkai buvo pašalinta, ES veiklą vykdančioms įmonėms vis dar tenka susidurti su skirtingomis nacionalinėmis mokesčių sistemomis, kurių skaičius gali siekti 27. Dėl nacionalinių mokesčių taisyklių įvairovės **įmonės** patiria reikalavimų laikymosi išlaidų, kurios nėra reikalingos, ir **tai atgraso nuo tarpvalstybinių investicijų bendrojoje rinkoje**. Tai pasakytina ir apie didesnes įmones, ir apie **MVĮ, startuolius ir kitas įmones, kurios nori augti, plėsti veiklą ir prekiauti tarpvalstybiniu mastu** ir patiria proporcingai didesnes išlaidas²¹. Be to, taip atsiranda spragų ir painiavos, kurios gali suteikti palankią progą agresyviai planuoti mokesčius ir taip kliudyti suvienodinti veiklos sąlygas. Mokesčių taisyklių įvairovė stabdo investicijas ir augimą, be to, mažėja ES konkurencingumas, palyginti su kitais tarptautiniais partneriais. Mokesčių sistemos palankumas investicijoms priklauso ir nuo politikos pasirinkimų verslo apmokestinimo srityje. Galiausiai, mokesčių sistema turėtų kuo labiau sumažinti nenumatytus verslo sprendimų iškraipymus, pavyzdžiui, kai linkstama prie skolos, o ne nuosavo kapitalo finansavimo, ir taip remti tvarų ir ilgalaikį įmonių finansavimą ir skatinti įmones, kurių skola pasiekė pavojingai aukštą lygį, be kita ko, dėl COVID-19 krizės, grįžti prie nuosavo kapitalo dalies didinimo.

Laikantis subsidarumo principo, ES veiksmai verslo apmokestinimo srityje turėtų būti skirti problemoms, kurios aiškiai yra tarpvalstybinio pobūdžio. Pavyzdžiui, reikia šalinti sklandaus bendrosios rinkos veikimo ir tarpvalstybinių investicijų kliūtis, kurios atsiranda dėl nacionalinių mokesčių sistemų skirtumų.

Darant ES lygmens pažangą taip pat reikėtų remti nacionalinius veiksmus tose srityse, kuriose valstybės narės galbūt labiausiai pajėgios įvertinti savo ekonomikos ir visuomenės poreikius: turėtų būti nustatytas įmonių pelno mokesčio tarifo lygis (Europos Sąjungoje jis toliau liks nacionalinė kompetencija), viršijantis minimalius lygius, dėl kurių turi būti susitarta tarptautiniu lygmeniu (žr. 2 skirsnį), ir priimtose vidaus priemonės, kurios pagerintų mokesčių administravimą ir palengvintų mokestinių prievolių vykdymą. Tam tikrais atvejais nacionalinės priemonės gali būti ir kryptingesnės, pavyzdžiui, gerai parengtos ir veiksmingos mokesčių paskatos, kurios padeda siekti platesnių politikos tikslų. Šiose srityse **ES taip pat gali imtis darbotvarkės formuotojos vaidmens ir padėti dalytis informacija, taip pat finansiškai remti nacionalines reformas ir investicijas**. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė, kuri yra viena svarbiausių ES ekonomikos gaivinimo darbotvarkės priemonių, ir techninės paramos priemonė gali suteikti būtiną finansavimą mokesčių administratorių modernizacijai ir skaitmeninei transformacijai ir kartu remti svarbias mokesčių politikos reformas.

²¹ Apskaičiuota, kad didelių įmonių mokestinių prievolių vykdymo išlaidos sudaro maždaug 2 % sumokėtų mokesčių, o MVĮ – 30 % sumokėtų mokesčių.

https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/tax_survey.pdf

Pastaraisiais metais ES ėmėsi svarbių veiksmų, pavyzdžiui, priėmė kovos su mokesčių vengimu direktyvas ir Direktyvą dėl administracinio bendradarbiavimo²² ir pradėjo jas įgyvendinti. Elgesio kodekso grupėje (verslo apmokestinimas) valstybės narės toliau tarpusavyje vertina viena kitos mokesčių tvarką, siekdamos užtikrinti, kad ji atitiktų sąžiningos mokesčių konkurencijos principus. Be to, didelį aktyvumą bendraisiais mokesčių klausimais ir ypač verslo apmokestinimo srityje rodo Europos Parlamentas. Be to, 2020 m. liepos mėn. Komisija priėmė **didelio užmojo veiksmų planą**²³, kuriuo bus siekiama **apmokestinimą padaryti teisingesnį, jį supaprastinti ir geriau pritaikyti prie modernių technologijų**, ir Komunikatą dėl gero mokesčių srities valdymo Europos Sąjungoje ir už jos ribų²⁴, kurio tikslas – toliau stiprinti ES **pastangas siekti skaidrumo ir teisingo apmokestinimo Europos ir pasauliniu lygmeniu**.

Šiame komunikate aptariamos tolesnės trumpalaikės ir ilgalaikės verslo apmokestinimo priemonės. Komisija skubiai imsis veiksmų įgyvendinti būsimą visuotinį susitarimą dėl apmokestinimo teisių perskirstymo ir minimalaus efektyviojo apmokestinimo (žr. 2 skirsnį). Per ateinančius dvejus metus ji taip pat imsis priemonių spręsti skubiausius uždavinius (žr. 3 skirsnį). Be to, komunikate pateikiamas planas dėl artimiausiems dešimtmečiams tinkamos holistinės ES verslo mokesčių sistemos (žr. 4 skirsnį).

2. Tarptautinės pelno mokesčio sistemos reforma

2.1. Tęsiasi pasaulinio masto diskusijos

G 20 pavedimu EBPO įtraukios sistemos dalyviai ieško bendru sutarimu grindžiamo sprendimo, kaip reformuoti tarptautinę pelno mokesčio sistemą. Diskusijose daugiausia dėmesio susilaukia dvi plačios darbo kryptys: dalinis apmokestinimo teisių perskirstymas (1 elementas) ir minimalus efektyvusis tarptautinių bendrovių pelno apmokestinimas (2 elementas). Šiais dviem elementais siekiama spręsti skirtingus, tačiau susijusius klausimus, kylančius didėjant ekonomikos globalizacijai ir skaitmenizacijai.

ES nuolat skatino plataus užmojo tarptautinio lygmens reformas, o dabar pasaulinėms diskusijoms įkvėpimo gali suteikti pozityvus naujosios JAV administracijos dalyvavimas. Ankstesnio pasiūlymo dėl apsaugos taisyklės²⁵ atšaukimas ir konkrečių bei konstruktyvių pasiūlymų dėl 1 elemento pateikimas yra svarbus žingsnis, atveriantis daug žadančią galimybę padaryti realią pažangą siekiant visuotinio susitarimo dėl pasidalijimo dalimi tarptautinių bendrovių mokesčio bazės. Neseniai JAV administracijos paskelbti ketinimai atlikti pelno mokesčio vidaus reformą parodė didelį užmojų ir yra svarbi slinktis link

²² 2011 m. vasario 15 d. Tarybos direktyva 2011/16/ES dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje (OL L 64, 2011 3 11, p. 1).

²³ COM(2020) 312 *final*.

²⁴ COM(2020) 313 *final*.

²⁵ Pagal jį 1 elemento taikymas įmonėms iš esmės būtų neprivalomas.

susitarimo dėl 2 elemento, kuris sustabdytų lenktyniavimą, kieno mokesčiai mažesni. G 20 finansų ministrai neseniai dar kartą patvirtino įsipareigojimą iki 2021 m. vidurio pasiekti visuotinį bendru sutarimu grindžiamą sprendimą²⁶.

1 elementu siekiama pritaikyti tarptautines įmonių pelno apmokestinimo taisykles taip, kad jos atspindėtų kintantį verslo modelių pobūdį, įskaitant bendrovių gebėjimą vykdyti verslą nebūnant vietoje fiziškai. Šalims, kurių jurisdikcijoms priklauso rinka, jis suteiks teisę apmokestinti dalį tam tikrų įmonių nerezidenčių pelno: bus numatyta dalį šio pasaulinio pelno perskirstyti pagal sutartą formulę tarp jurisdikcijas turinčių subjektų, kuriuose grupė turi klientų ar naudotojų. Iš pradžių diskusijose dėl 1 elemento daugiausia dėmesio skirta skaitmeniniame sektoriuje veikiančioms įmonėms. Tačiau siūlomą sprendimą dabar būtų galima supaprastinti taikymo sričiai priskiriant mažiau tarptautinių bendrovių ir kartu ją išplečiant taip, kad ji apimtų didžiausias ir pelningiausias tarptautines bendroves, nepriklausomai nuo jų veiklos sektoriaus.

Pagal 2 elementą bus nustatyta riba beatodairiškai mokesčių konkurencijai užtikrinant, kad visas tarptautinių bendrovių pelnas kiekvienais metais būtų apmokestinamas tam tikru minimalaus dydžio mokesčiu. Ekonomikai globalėjant ir pasaulinėse vertės grandinėse intensyviau naudojant nematerialųjį turtą tam tikroms tarptautinėms bendrovėms susidarė sąlygos perkelti pelną į mažų mokesčių šalis. 2 elementas jurisdikciją turintiems subjektams suteiks galimybę didelių tarptautinių bendrovių mokamą mokesčių sumą padidinti iki minimalaus efektyviojo lygio, leisdamas kiekvienai šaliai pačiai spręsti dėl savo mokesčių sistemų ypatumų. Toks minimalus efektyvusis įmonių pelno apmokestinimas sumažins mokesčių vengimo galimybes.

Abu būsimo visuotinio susitarimo elementai atitinka Komisijos viziją dėl 21-ojo amžiaus verslo apmokestinimo sistemos, aprašytos 4 skirsnyje. Jų tikslai vienas kitą papildo, todėl pasaulinėse diskusijose reikia rasti sprendimą dėl abiejų elementų. Jie yra žingsnis link svarbių paskirstymo formulės principų (taikant 1 elemente numatytą apmokestinimo teisių dalinio perskirstymo formulę) ir bendros mokesčio bazės apibrėžties. Komisija aktyviai dalyvauja tarptautinėse diskusijose ir bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis siekia užtikrinti, kad būtų atsižvelgta į visai ES rūpimus aspektus, pavyzdžiui, suderinamumą su bendrąja rinka ir administracinio sudėtingumo mažinimą, ir kad sprendimai būtų naudingi ES. 2021 m. kovo 25 d. išvados Europos Vadovų Taryba taip pat pakartojo „tvirtai teikianti pirmenybę visuotiniam sprendimui [...] ir tai, kad yra įsipareigojusi palaikyti tokį sprendimą,“ ir pareiškė sieksianti, „kad iki 2021 m. vidurio EBPO sistemoje būtų rastas bendru sutarimu pagrįstas sprendimas“²⁷.

2.2. Kaip visuotinis susitarimas bus įgyvendintas Europos Sąjungoje

Kai susitarimas dėl 1 elemento bus pasiektas ir išdėstytas daugiašalėje konvencijoje, dalyvaujančios šalys privalės jį taikyti. **Siekdama užtikrinti nuoseklų jo įgyvendinimą**

²⁶ <https://www.g20.org/wp-content/uploads/2021/04/Communique-Second-G20-Finance-Ministers-and-Central-Bank-Governors-Meeting-7-April-2021.pdf>.

²⁷ <https://www.consilium.europa.eu/media/48976/250321-vtc-euco-statement-en.pdf> (europa.eu)

visose ES valstybėse narėse, įskaitant tas, kurios nėra EBPO narės ir įtraukios sistemos dalyvės, **Komisija pasiūlys direktyvą dėl 1 elemento įgyvendinimo ES.**

Siekiant užtikrinti nuoseklų 2 elemento taikymą Europos Sąjungoje ir derėjimą su ES teise, **pagrindinis jo įgyvendinimo metodas bus EBPO pavyzdines taisykles atspindinti ES direktyva su reikiama pakeitimais.** Visuotinio susitarimo dėl minimalaus efektyviojo apmokestinimo įgyvendinimas taip pat turės įtakos esamoms ir dar nepriimtoms ES direktyvoms ir iniciatyvoms (žr. 2 langelį).

2 langelis. Susitarimo dėl minimalaus efektyviojo apmokestinimo ir esamų ES iniciatyvų sąveika

2 elemento įgyvendinimas turės įtakos galiojančioms Kovos su mokesčių vengimu direktyvos taisyklėms, ypač kontroliuojamosios užsienio bendrovės taisyklėms, kurios sąveikaus su pamatine 2 elemento taisykle (pajamų įtraukimo taisykle). Kai pajamų įtraukimo taisyklė bus įgyvendinama Europos Sąjungoje, reikės išnagrinėti, kaip geriausiai sustyguoti šių dviejų taisyklių sąveiką.

2 elementą perkėlus į nacionalinę teisę turėtų būti lengviau pasiekti susitarimą dėl **svarstomo pasiūlymo dėl Palūkanų ir autorinių atlyginimų direktyvos išdėstymo nauja redakcija**²⁸, kuris Taryboje yra nuo 2011 m. Direktyvos išdėstymo nauja redakcija tikslas yra leisti pasinaudoti direktyva (t. y. išvengti su išskaičiuojamuoju mokesčiu susijusių kliūčių atliekant tarpvalstybinius palūkanų ir autorinių atlyginimų mokėjimus įmonių grupės viduje) su sąlyga, kad palūkanos būtų apmokestinamos paskirties valstybėje. Kai kurios valstybės narės laikėsi nuomonės, kad Palūkanų ir autorinių atlyginimų direktyva turėtų būti didesnio užmojo ir, kaip sąlygą išvengti išskaičiuojamojo mokesčio, nustatyti minimalų mokesčio lygį paskirties valstybėje. Susitarus dėl 2 elemento šis klausimas išsispręs.

Kaip nurodyta neseniai paskelbtame komunikate dėl gero mokesčių valdymo ES ir už jos ribų²⁹, Komisija pasiūlys įtraukti 2 elementą į kriterijus, naudojamus įtraukimo į ES sąrašą procese vertinant trečiąsias šalis, ir taip jas paskatinti prisijungti prie tarptautinio susitarimo. Tai atitinka dabartinį ES požiūrį pasinaudoti įtraukimo į sąrašą procesu siekiant diegti tarptautiniu mastu sutartą gerąją praktiką.

3. Svarbu ne vien EBPO susitarimas: kryptingi sprendimai

Šiame skirsnyje išdėstyta ateinančių dvejų metų ES verslo mokesčių darbotvarkė ir nurodytos dabartinės sistemos tobulinimo priemonės daugiausia dėmesio skiriant dviem prioritetams – užtikrinti teisingą ir veiksmingą apmokestinimą ir skatinti rentabilias investicijas bei verslumą.

²⁸ COM(2011) 714 *final*.

²⁹ COM(2020) 313 *final*.

3.1 Teisingo ir veiksmingo apmokestinimo užtikrinimas

Pirmasis žingsnis siekiant teisingesnės mokesčių sistemos yra **didesnis viešas didelių ekonominės veiklos vykdytojų mokamų mokesčių skaidrumas**. Piliečiai ir pilietinės visuomenės organizacijos vis garsiau reikalauja užtikrinti didesnę verslo apmokestinimo, ypač pelno mokesčio, skaidrumą ir teisingumą.

Komisija pateiks naują pasiūlymą dėl metinio tam tikrų didelių įmonių, vykdančių veiklą ES, efektyviojo pelno mokesčio tarifo skelbimo taikant 2 elemento skaičiavimams sutartą metodiką. Efektyvusis pelno mokesčio tarifas suteikia informacijos apie įmonių sumokėtų pelno mokesčių, kaip nuošimtį nuo jų gauto pelno sumos, o ne nuo jų „apmokestinamojo pelno“, kuri įvairiomis priemonėmis galima sumažinti, pvz., mokesčių lengvatomis. Todėl pasiūlymas padidins realaus efektyviojo mokesčių tarifo, kuris buvo taikytas didelėms ES įmonėms, viešą skaidrumą.

Be to, ES toliau stiprins **kovą su piktnaudžiavimu priedangos įmonėmis**, t. y. įmonėmis, kurios nedalyvauja rinkoje ir ekonominės veiklos nevykdo arba tai daro minimaliai, – imsis naujos teisėkūros iniciatyvos, kuria siekiama neutralizuoti piktnaudžiavimą priedangos įmonėmis mokesčių tikslais. Nors keletas ES ir tarptautinio lygmens veiksmų suteikia kovos su piktavalemis mokesčių struktūromis priemonių, nenyksta rizika, kad teisės subjektai, kurie nedalyvauja rinkoje ir ekonominės veiklos nevykdo arba tai daro minimali, ir toliau kelia pavojų, bus panaudoti nederamais, pavyzdžiui, agresyvaus mokesčių planavimo, mokesčių slėpimo ar pinigų plovimo, tikslais. Nors gali būti pagrįstų priežasčių naudotis tokių subjektų paslaugomis, reikia imtis tolesnių veiksmų siekiant išspręsti problemas, susijusias su subjektais ir struktūromis, kurių sukūrimo pagrindinis tikslas – sumažinti mokestinę prievolę arba paslėpti netinkamą grupę, kuriai jie priklauso, elgesį ar nuo rinkos atsietą veiklą, kurioje jie dalyvauja, nevykdant realios ekonominės veiklos šalyse, kuriose jie įsteigti.

Komisijos pasiūlyme būtų numatyti tokie veiksmai kaip įmonių įpareigojimas teikti mokesčių administratoriui informaciją, kurios reikia norint įvertinti, ar jos realiai dalyvauja rinkoje ir vykdo realią ekonominę veiklą, mokesčių lengvatų, gaunamų dėl tų piktavalių priedangos įmonių egzistavimo arba naudojimo, nesuteikimas ir naujų reikalavimų dėl mokesčių informacijos, stebėsenos ir mokesčių skaidrumo įvedimas. Komisija taip pat ketina imtis tolesnių priemonių, kurios užkirstų kelią autorinių atlyginimų ir palūkanų mokėjimui už ES ribų išvengiant apmokestinimo, t. y. vadinamajam dvigubam neapmokestinimui.

Lygiagrečiai Komisija visomis turimomis priemonėmis sieks užtikrinti, kad įmonės mokėtų teisingą mokesčių dalį, be kita ko, užtikrindama valstybės pagalbos taisyklių vykdymą. Nors tiesioginis apmokestinimas yra valstybių narių kompetencija, valstybės narės šia kompetencija turi naudotis laikydamosi Sąjungos teisės, taip pat ir valstybės pagalbos taisyklių.

Teisingą ir veiksmingą apmokestinimą užtikrinsiantys veiksmai

1 veiksmas: pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl didelių įmonių mokamų efektyviųjų mokesčių tarifų paskelbimo pagal metodiką, svarstomą EBPO

derybose dėl 2 elemento (iki 2022 m.).

2 veiksmas: pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo būtų nustatytos Sąjungos taisyklės, kuriomis siekiama neutralizuoti piktnaudžiavimą priedangos įmonėmis mokesčių tikslais (iki 2021 m. 4 ketvirčio).

3.2 Sąlygos rentabilioms investicijoms ir verslumui

Svarbi apmokestinimo funkcija – padėti įmonėms investuoti ir augti, skatinant ir įgalinant verslininkus priimti socialiai pageidaujamus ekonominius sprendimus. Šis įgalinantysis mokesčių politikos aspektas yra ypač reikšmingas dviejų pertvarkų ir ekonomikos atsigavimo po COVID-19 pandemijos sandas.

Kadangi MVĮ grynųjų pinigų srautai mažesni, jos, palyginti su didesnėmis įmonėmis, dažnai mažiau išgali padengti arba finansuoti nuostolius. Todėl daugelis valstybių narių per dabartinę krizę ėmėsi skubių veiksmų mažinti MVĮ tenkančią tiesioginę mokesčių naštą, pavyzdžiui, atidėjo mokestinių prievolių vykdymą. Tačiau valstybėse narėse nuostoliai vis dar apmokestinami labai skirtingai ir dar galima gerinti sąlygas investicijoms ir ekonomikos augimui. Kartu su šiuo komunikatu Komisija priima valstybėms narėms skirtą **rekomendaciją dėl nuostolių apmokestinimo tvarkos šalies viduje**. Ji padės užtikrinti sąžiningą įmonių konkurenciją ir geriau remti įmones ekonomikos atsigavimo laikotarpiu. Tai turėtų būti ypač naudinga MVĮ. Be to, Komisijos tarnybos, siekdamos spręsti problemas, su kuriomis susiduria MVĮ ir kitos įmonės pradinuose plėtros Europoje etapuose, plačiau nagrinės galimybę ateityje koordinuoti tarpvalstybinės nuostolių užskaitos traktavimą.

Kadangi dabartinė mokesčių sistema leidžia atskaityti skolos palūkanas, mokesčių taisyklės ir toliau šališkai suteikia pranašumą įsiskolinimui. Tai reiškia, kad bendrovė su skolos finansavimu susijusias palūkanas atskaityti gali, o išlaidų, susijusių su nuosavo kapitalo finansavimu, pavyzdžiui, išmokėtų dividendų, – negali, ir tai ją skatina finansuoti investicijas ne nuosavomis, o skolintomis lėšomis. Dėl to gali atsirasti pernelyg didelės skolų sankaupos, kurios gali turėti neigiamą šalutinį poveikį visai ES, jei kuriose nors šalyse labai daug įmonių taptų nemokios. Dėl įsiskolinimui palankaus mokestinio iškraipymo taip pat neapsimoka finansuoti inovacijų nuosavomis lėšomis. Šis klausimas tapo dar aktualesnis, nes dėl COVID-19 pandemijos sukeltos ekonomikos krizės įmonių skolos labai išaugo. Todėl Komisija pateiks **pasiūlymą mažinti su įmonių apmokestinimu susijusį įsiskolinimui palankų (o nuosavam kapitalui nepalankų) mokestinį iškraipymą taikant nuosavo kapitalo finansavimo lengvatų sistemą**, ir taip padės finansiškai pažeidžiamoms įmonėms vėl rinktis nuosavo kapitalo dalies didinimą. Pasiūlyme bus numatyta kovos su piktnaudžiavimu priemonių siekiant užtikrinti, kad juo nebūtų naudojamosi nenumatytais tikslais.

Sąlygas rentabilioms investicijoms ir verslumui sudarysiantys veiksmai

3 veiksmas: priimti rekomendaciją dėl nuostolių apmokestinimo šalies viduje (kartu su šiuo komunikatu).

4 veiksmas: pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo nustatoma įsiskolinimui palankų mokesčių iškraipymų mažinanti lengvata (DEBRA) (iki 2022 m. 1 ketv.).

4. Svarbu ne vien EBPO susitarimas: ES verslo apmokestinimo aplinka 21-ajame amžiuje

Bendras sutarimas dėl tarptautinių pelno mokesčio taisyklių reformos bus istorinis žingsnis link pasaulinių verslo mokesčių taisyklių modernizavimo. Visuotinis susitarimas dėl 1 elemento bus pagrįstai iš pradžių taikomas tik ribotam įmonių skaičiui. Kad toks sprendimas būtų veiksmingas pasauliniu mastu, 139 jurisdikciją turintys subjektai, kurių ekonominiai profiliai ir administracinių gebėjimų lygiai yra skirtingi, turi jį gebėti administruoti savo teritorijoje ir tarpusavyje. Tačiau glaudžiai integruota Europos Sąjunga ir jos bendroji rinka gali ir turėtų žengti toliau.

Bendros pelno mokesčio sistemos trūkumas bendrojoje rinkoje riboja konkurencingumą. Taip yra dėl investavimo ir finansavimo sprendimų iškraipymų (kai tie sprendimai grindžiami mokesčių optimizavimo strategijomis, o ne kitais sumetimais) ir didesnių reikalavimų laikymosi išlaidų, kurias patiria įmonės, veikiančios daugiau nei vienoje ES valstybėje narėje. Tai stumia į nepalankią konkurencinę padėtį, palyginti su trečiųjų šalių rinkomis.

Todėl Komisija pasiūlys naują Europos įmonių pajamų apmokestinimo sistemą („Verslas Europoje: pajamų apmokestinimo sistema“, arba BEFIT). BEFIT bus bendras ES pelno mokesčio taisyklių sąvadas, kurio pamatas – pagrindinės bendros mokesčių bazės nuostatos ir pelno paskirstymas tarp valstybių narių pagal formulę (paskirstymo formulę). Jis bus sudarytas atsižvelgiant į pasaulinių diskusijų, kuriose šios koncepcijos jau iškeltos, pažangą, taikant 1 elemente numatytą dalinio pelno perskirstymo formulę ir 2 elemento taikymo reikmėms parengtas bendras mokesčio bazės apskaičiavimo taisykles. BEFIT užtikrins, kad bendrojoje rinkoje veikiančios įmonės galėtų vykdyti veiklą nesusidurdamos su nepagrįstomis mokesčinėmis kliūtimis. Kartu bus užtikrinta, kad ES egzistuojantys pelno mokesčio sistemų nesutapimai nemažintų valstybių narių galimybės gauti pajamų, iš kurių būtų finansuojami nacionaliniai išlaidų prioritetai.

Parengus bendras pelno mokesčio bazės nustatymo taisykles, bendrojoje rinkoje veikiančioms įmonių grupėms bus gerokai paprasčiau. Užuoat privalėjusi laikytis 27 skirtingų pelno mokesčio taisyklių rinkinių, savo mokesčinę prievolę kiekvienoje ES valstybėje narėje grupė galės nustatyti pagal vienintelį taisyklių rinkinį. Tai sudarys ir sąlygas dar labiau supaprastinti administracines procedūras, pavyzdžiui, grupei atsiras galimybė pateikti vienintelę pelno mokesčio ES deklaraciją.

Naujas pasiūlymas pakeis dar nepriimtus pasiūlymus dėl bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės (BKPMB)³⁰ (jie bus atšaukti).

BEFIT...

- ...bus bendras taisyklių sąvadas bendrojoje rinkoje ir daugiau nei vienoje valstybėje narėje veikiančioms įmonių grupėms, kuris sumažins kliūtis tarpvalstybinėms investicijoms;
- ...mažins biurokratizmą ir reikalavimų laikymosi išlaidas bendrojoje rinkoje, taip palengvindamas administracinę naštą mokesčių administratoriams ir mokesčių mokėtojams;
- ... bus kovos su mokesčių vengimu priemonė, kuri prisidės prie darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo ir skatins investuoti;
- ...sudarys sąlygas paprasčiau ir teisingiau paskirstyti apmokestinimo teises valstybėms narėms;
- ...užtikrins, kad valstybės narės gautų patikimas ir nuspėjamas pajamas iš pelno mokesčio.

Europos Sąjungoje veikiančių tarptautinės grupės narių pelnas pagal BEFIT bus konsoliduotas į vieną mokesčio bazę, o ji vėliau bus pagal formulę paskirstyta valstybėms narėms ir apmokestinama nacionaliniais pelno mokesčio tarifais. Pagrindiniai svarstyliniai klausimai: kokia tinkamiausia paskirties vietoje įvykdytų pardavimų svertinė vertė ir kaip reikėtų atsižvelgti į rinkos, kurioje tarptautinė grupė vykdo veiklą, svarbą ir turtą (įskaitant nematerialųjį) bei darbo jėgą (darbuotojus ir darbo užmokestį) siekiant užtikrinti subalansuotą pelno mokesčio pajamų paskirstymą skirtingo ekonominio profilio ES valstybėms narėms.

Taikant pelno paskirstymo formulę bendrovėms, kurioms galios šie principai, nebereikės taikyti sudėtingų Europos Sąjungoje vykdomų sandorių kainodaros taisyklių. Įvairiose šalyse jau taikomos įvairių tipų paskirstymo formulės. Pavyzdžiui, JAV, Kanadoje ir Šveicarijoje naudojama formulė regioninio arba subnacionalinio lygmens mokesčio bazei apskaičiuoti. Tuo tarpu sandorių kainodaros atveju reikia, kad ūkio subjektai sandorių tarp tos pačios tarptautinės grupės narių kainas nustatytų taip pat, kaip būtų įkainotas panašus sandoris tarp dviejų nesusijusių subjektų (pagal vadinamąjį ištiestosios rankos principą). Vykdam EBPO mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo projektą sandorių kainodaros tarptautinės gairės buvo atnaujintos, tačiau šiuolaikinėje ekonomikoje, kuri priklauso nuo nematerialiojo ir neparduodamo turto, taikyti šiuos principus ir užtikrinti jų vykdymą yra keblu. Diskusijos dėl 1 elemento parodė, kad esama noro taikyti kitokį apmokestinimo teisių paskirstymo principą, t. y. mažą mokesčio bazės dalį perskirstyti taikant formulę. BEFIT bus pagrįsta šios srities darbu ir taps jo tęsiniu, siekiant bendrojoje rinkoje sukurti paprastesnę sistemą. Kitaip negu 1

³⁰ COM(2016) 685 *final* ir COM(2016) 683 *final*.

elemento atveju, kai dabartinės taisyklės ir pelno perskirstymas pagal formulę būtų taikomi lygiagrečiai, į taikymo sritį įtrauktoms įmonėms pagal BEFIT būtų taikomos ne dabar joms galiojančios mokesčio bazės paskirstymo bendrojoje rinkoje taisyklės, o paskirstymo formulė.

Kartu taikant paskirstymo formulę ir bendrą mokesčio bazės taisyklių sąvadą, BEFIT taps svarbiu žingsniu kuriant patikimesnę verslo mokesčių sistemą bendrojoje rinkoje. Nors bendros mokesčio bazės ir paskirstymo pagal formulę principai jau buvo išdėstyti ankstesniame pasiūlyme dėl BKPMB, naujajame pasiūlyme bus atsižvelgta į reikšmingus ekonomikos ir tarptautinės sistemos pokyčius, įvykusius nuo pirminio BKPMB pasiūlymo 2011 m. kovo mėn. Visų pirma pasiūlymas remsis požiūriu, kurio laikomasi būsimo visuotinio susitarimo pasiūlymuose dėl mokesčio bazės apibrėžties. Be to, jame pateiksima paskirstymo formulė bus kitokia ir geriau atspindės šiandienos ekonomikos realijas ir pasaulines tendencijas: ją sudarant bus labiau atsižvelgta į skaitmenizaciją.

Rengdama šį pasiūlymą Komisija glaudžiai bendradarbiaus su valstybėmis narėmis, atsižvelgs į Europos Parlamento nuomonę ir konsultuosis su verslo sektoriumi ir pilietinės visuomenės grupėmis.

Veiksmai siekiant ilgiau galiosiančios verslo apmokestinimo sistemos

5 veiksmas: pateikti pasiūlymą dėl BEFIT (Verslas Europoje: pajamų apmokestinimo sistema), pagal kurį būtų pereinama prie bendro mokesčių taisyklių sąvado ir apmokestinimo teisės būtų teisingiau paskirstomos tarp valstybių narių (2023 m.).

5. Išvada

Būsimas visuotinis susitarimas bus ryžtingas žingsnis link tarptautinės pelno mokesčio sistemos reformos: juo bus atsilipta į svarbias problemas, susijusias su apmokestinimo teisių paskirstymu ir minimaliu efektyviuoju apmokestinimu pasauliniu lygmeniu. Turime pasinaudoti šiuo laimėjimu ir ES lygmeniu įgyvendinti panašaus masto verslo apmokestinimo darbotvarkę, užtikrinančią teisingą ir veiksmingą apmokestinimą ir palankias sąlygas rentabilioms investicijoms ir verslumui. Šiame komunikate paskelbtos priemonės ir jau vykdomas darbas užtikrins ES pažangą ir įgyvendins ES verslo mokesčių sistemos, kuri padėtų tinkamai pasitikti 21-ojo amžiaus iššūkius ir būtų pritaikyta gerai veikiančiai bendrajai rinkai, viziją.